

สารสนเทศนำรู้ทางการเงิน

สหกรณ์บริการ

ประจำปี 2562

สหกรณ์บริการ จัดตั้งขึ้นโดยมีประชาชนที่มีอาชีพอย่างเดียวกัน หรือหลากหลายอาชีพรวมตัวกัน โดยยึดหลักการประหยัด การช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ รวมทั้งการส่งเสริมอาชีพเพื่อให้เกิดความมั่นคง และรักษาอาชีพดั้งเดิมที่ดีให้คงอยู่ต่อไป

สารสนเทศนำร่องทางการเงินของสหกรณ์บริการ เป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินของสหกรณ์บริการทั่วประเทศ ประจำปี 2562 โดยรวบรวมข้อมูลสิ้นสุด วันที่ 30 พฤศจิกายน 2562 จำนวนสหกรณ์บริการ (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์บริการ) สถานะดำเนินธุรกิจ ไม่ดำเนินธุรกิจ และหยุดดำเนินธุรกิจ ทั้งสิ้น 804 แห่ง มีสมาชิก 428,106 คน ส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโดยมีผลกำไรสุทธิจำนวน 596 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 74.13 ของจำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมทั้งสิ้น มีมูลค่าสินทรัพย์รวม 21,986.84 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 6.45

การดำเนินธุรกิจมีมูลค่าทั้งสิ้น 17,850.39 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 11.31 ธุรกิจสินเชื่อมีมูลค่าสูงสุด ร้อยละ 33.07 รองมาเป็นธุรกิจรวบรวมผลิตผล ร้อยละ 33.06 การดำเนินงานมีรายได้ทั้งสิ้น 10,310.52 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่าย 9,753.66 ล้านบาท กำไรสุทธิ 556.86 ล้านบาท โดยทุนดำเนินงาน 21,986.84 ล้านบาท มาจากหนี้สิน ร้อยละ 59.68 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากสมาชิก ร้อยละ 28.43 ของหนี้สินทั้งสิ้น ส่วนทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 40.32 ส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้น (ร้อยละ 68.07 ของทุนสหกรณ์) สินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก-สุทธิ ร้อยละ 54.68 รองลงมาเป็นลูกหนี้อื่น ร้อยละ 11.51 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

สรุป ปี 2562 สหกรณ์บริการมีมูลค่าการดำเนินธุรกิจลดลงทุกประเภทธุรกิจ ซึ่งอาจเนื่องมาจากสหกรณ์มีเงินทุนหมุนเวียนลดลงจากปีก่อน แต่สหกรณ์สามารถบริหารธุรกิจได้ผลกำไรได้สูงกว่าปีก่อน ทั้งในด้านจำนวนสหกรณ์ และจำนวนเงิน สามารถควบคุมต้นทุนขาย/บริการให้ลดลง อย่างไรก็ตามสหกรณ์ควรระมัดระวังในการบริหารจัดการลูกหนี้และเงินลงทุนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสหกรณ์มีเงินหมุนเวียนและสภาพคล่องในการดำเนินงาน สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้ธุรกิจสหกรณ์ เพื่อส่งผลกระทบต่อกลับคืนสู่สมาชิกและให้บริการแก่สมาชิกได้มากยิ่งขึ้น

รูปแบบการดำเนินงานของสหกรณ์

สหกรณ์บริการ เป็นสหกรณ์ของกลุ่มคนที่มีความสมัครใจจะทำกิจกรรมหรือธุรกิจที่เกี่ยวกับการบริการร่วมกัน มีหลายรูปแบบและเป็นการบริการที่แตกต่างไปจากสหกรณ์ประเภทอื่นๆ โดยแบ่งประเภทย่อยได้ 6 ประเภท ดังนี้

1. **สหกรณ์อุตสาหกรรมในครัวเรือน** ตั้งขึ้นในหมู่ประชาชนผู้ประกอบการอาชีพหัตถกรรมในครัวเรือนเพื่อแก้ปัญหาในด้านวัตถุดิบและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ โดยการส่งเสริมให้นำวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการผลิตสินค้า สหกรณ์รูปแบบนี้แบ่งออกเป็น สหกรณ์หัตถกรรมผลิตภัณฑ์ไม่ สหกรณ์หัตถกรรมอื่นๆ

2. **สหกรณ์สตรี** เป็นสหกรณ์ที่พัฒนาจากการรวมกลุ่มสตรีแม่บ้าน ที่มีขนาดเล็กให้สามารถขยายตัวเพื่อเพิ่มปริมาณธุรกิจของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นได้หลากหลายประเภทขึ้น

3. **สหกรณ์เดินรถ** ตั้งขึ้นในหมู่ผู้ประกอบการเดินรถเพื่อให้มีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว และสามารถยึดเป็นอาชีพหลักได้ นอกจากนี้ยังเป็นการจัดระเบียบการเดินรถ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกและพระราชบัญญัติสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์รูปแบบนี้แบ่งออกเป็น สหกรณ์รถยนต์โดยสาร สหกรณ์รถยนต์แท็กซี่สหกรณ์รถยนต์สามล้อ สหกรณ์สี่ล้อเล็ก

4. **สหกรณ์เคหสถานและบริการชุมชน** ตั้งขึ้นตามความต้องการของประชาชน ผู้มีความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัย เพื่อให้ทุกคนได้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองและอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนอย่างมีความสุข สหกรณ์รูปแบบนี้แบ่งออกเป็น สหกรณ์เคหสถาน สหกรณ์บริการชุมชน

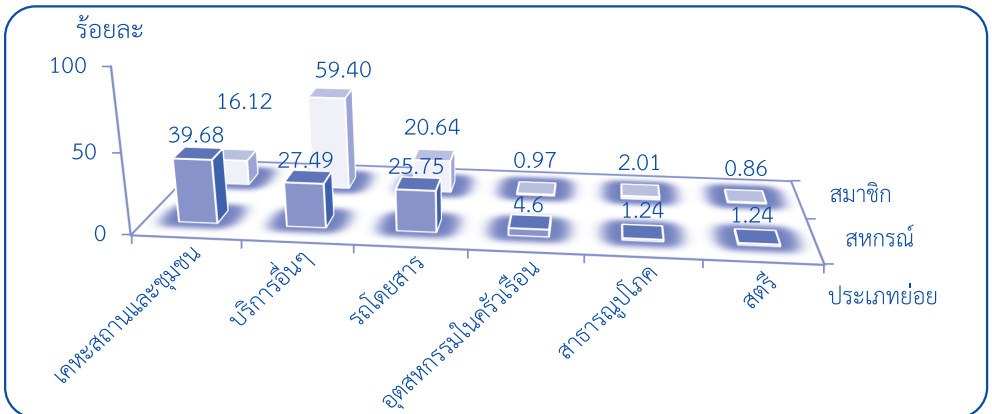
5. สหกรณ์สาธารณูปโภค ตั้งขึ้นเพื่อแก้ปัญหาความเดือนร้อนในเรื่องสาธารณูปโภคของประชาชนที่อาศัยอยู่ร่วมกันในเขตชุมชนเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน แบ่งออกเป็น สหกรณ์บริการไฟฟ้าพลังน้ำ สหกรณ์บริกรน้ำบาดาล สหกรณ์บริการน้ำประปา
6. สหกรณ์บริการรูปแบบอื่น เป็นสหกรณ์บริการที่ดำเนินธุรกิจนอกเหนือจาก 5 รูปแบบ ข้างต้น

จำนวนสหกรณ์/จำนวนสมาชิก ปี 2562

ประเภทย่อยสหกรณ์ บริการ	จำนวนสหกรณ์				เพิ่มขึ้น/ (ลดลง)	จำนวนสมาชิก				เพิ่มขึ้น/ (ลดลง)
	ปี 2562		ปี 2561			ปี 2562		ปี 2561		
	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	ร้อยละ	
เคหะสถานและชุมชน	319	39.68	441	44.23	(27.66)	69,015	16.12	88,425	18.79	(21.95)
บริการอื่นๆ	221	27.49	261	26.18	(15.33)	254,313	59.40	262,946	55.88	(3.28)
รถโดยสาร	207	25.75	230	23.07	(10.00)	88,356	20.64	100,207	21.29	(11.83)
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	37	4.60	42	4.21	(11.90)	4,156	0.97	5,759	1.22	(27.83)
สาธารณูปโภค	10	1.24	13	1.31	(23.08)	8,586	2.01	9,596	2.04	(10.53)
สตรี	10	1.24	10	1	-	3,680	0.86	3,671	0.78	0.25
รวมทั้งสิ้น	804	100	997	100	(19.36)	428,106	100	470,604	100	(9.03)

สหกรณ์บริการในปี 2562 มีจำนวนสหกรณ์ 804 แห่ง ลดลงจากปี 2561 ร้อยละ 19.36 มีสมาชิก 428,106 คน สหกรณ์บริการส่วนใหญ่เป็นประเภทเคหะสถานและชุมชน จำนวน 319 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 39.68 มีสมาชิกจำนวน 69,015 คน คิดเป็นร้อยละ 16.12 ของสมาชิกสหกรณ์บริการทั้งสิ้น รองลงมาเป็นสหกรณ์บริการอื่น จำนวน 221 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 27.49 ของสหกรณ์บริการทั้งสิ้น มีสมาชิก 254,313 คน คิดเป็นร้อยละ 59.40 ของสมาชิกสหกรณ์บริการทั้งสิ้น ซึ่งเป็นประเภทสหกรณ์ที่มีสมาชิกมากที่สุดของสหกรณ์บริการ

แสดงร้อยละของจำนวนสหกรณ์และจำนวนสมาชิก จำแนกตามประเภทย่อย

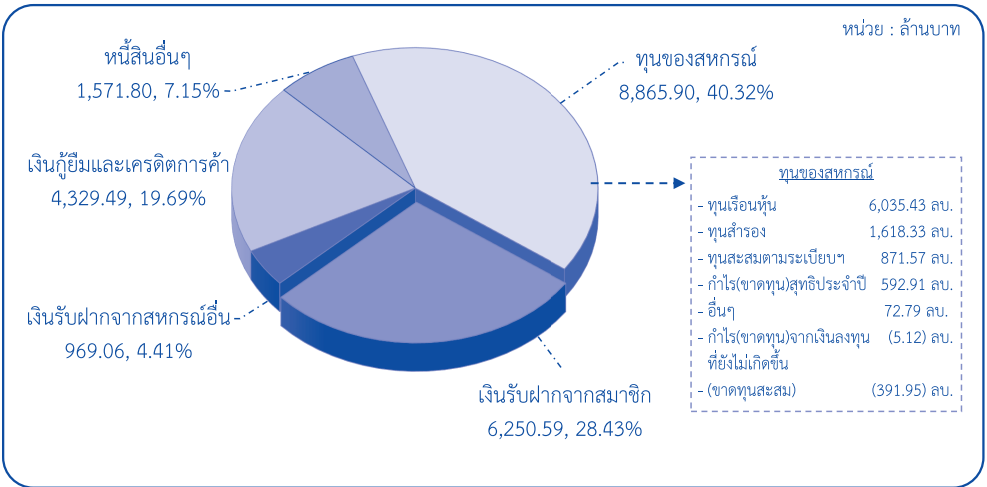

การบริหารทุนของสหกรณ์

แหล่งที่มาของเงินทุน

แหล่งที่มาของเงินทุน	ปี 2562		ปี 2561		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ทุนของสหกรณ์	8,865.90	40.32	7,901.64	33.62	964.26	12.20
เงินรับฝากจากสมาชิก	6,250.59	28.43	5,974.63	25.42	275.96	4.62
เงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น	969.06	4.41	2,008.64	8.55	(1,039.58)	(51.76)
เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า	4,329.49	19.69	5,768.28	24.54	(1,438.79)	(24.94)
หนี้สินอื่นๆ	1,571.80	7.15	1,850.33	7.87	(278.53)	(15.05)
รวมทั้งสิ้น	21,986.84	100	23,503.52	100	(1,516.68)	(6.45)

แสดงร้อยละของแหล่งที่มาของเงินทุน

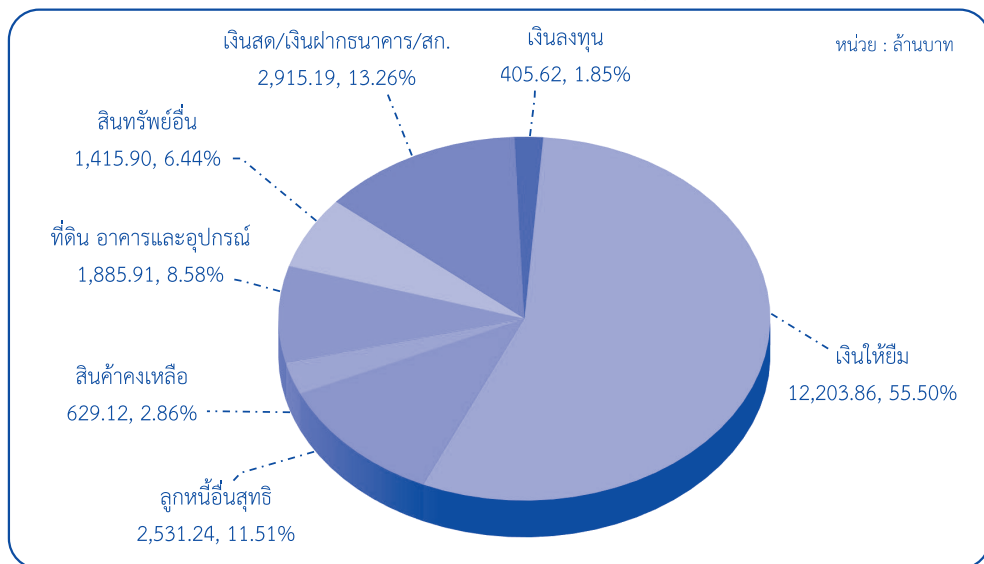

สหกรณ์บริการในปี 2562 มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 21,986.84 ล้านบาท ลดลงจากปี 2561 จำนวน 1,516.68 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.45 ทุนดำเนินงานประกอบด้วยส่วนของหนี้สิน ร้อยละ 59.68 ส่วนใหญ่ได้จากเงินรับฝากสมาชิก ร้อยละ 28.43 รองลงมาเป็นเงินกู้ยืมและเครดิตการค้า ร้อยละ 19.69 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ส่วนทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 40.32 เป็นทุนเรือนหุ้น 27.45 รองลงมาเป็นทุนสำรอง ร้อยละ 7.36 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

แหล่งใช้ไปของเงินทุน

ประเภทยี่ห้อสหกรณ์บริการ	ปี 2562		ปี 2561		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2,327.31	10.59	2,278.87	9.70	48.44	2.13
เงินฝากสหกรณ์อื่น	587.88	2.67	420.71	1.79	167.17	39.74
เงินลงทุน	405.62	1.85	236.46	1.01	169.16	71.54
เงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก-สุทธิ	12,022.82	54.68	11,747.77	49.98	275.05	2.34
เงินให้กู้ยืมแก่สหกรณ์อื่น-สุทธิ	181.04	0.82	675.68	2.87	(494.64)	(73.21)
ลูกหนี้อื่น-สุทธิ	2,531.24	11.51	2,816.44	11.98	(285.20)	(10.13)
สินค้าคงเหลือ	629.12	2.86	674.45	2.87	(45.33)	(6.72)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	1,885.91	8.58	2,191.90	9.33	(305.99)	(13.96)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	664.09	3.02	708.9	3.02	(44.81)	(6.32)
สินทรัพย์อื่น	751.81	3.42	1,752.34	7.45	(1,000.53)	(57.10)
รวมทั้งสิ้น	21,986.84	100	23,503.52	100	(1,516.68)	(6.45)

แสดงร้อยละของแหล่งใช้ไปของเงินทุน

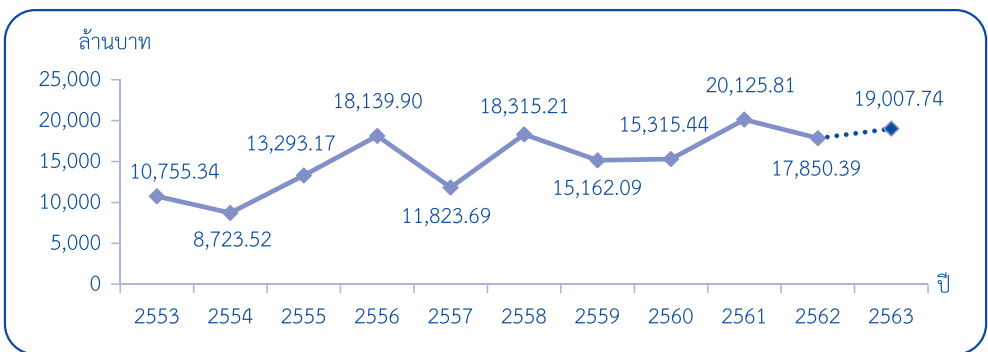
สหกรณ์บริการในปี 2562 การใช้จ่ายเงินทุนส่วนใหญ่ลงทุนในเงินกู้ยืมแก่สมาชิก - สุทธิ ร้อยละ 54.68 เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 2.34 โดยสมาชิกส่วนใหญ่นำเงินไปซื้อ สร้าง ปรับปรุงสิ่งปลูกสร้างสูงสุด ร้อยละ 43.50

การดำเนินธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ	ปี 2562		ปี 2561		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สินเชื่อ	5,903.15	33.07	6,000.70	29.82	(97.55)	(1.63)
- สมาชิก	5,860.45	32.83	5,848.48	29.06	11.97	0.20
- สหกรณ์อื่น	42.7	0.24	152.22	0.76	(109.52)	(71.95)
รับฝากเงิน	3,191.49	17.88	3,288.97	16.34	(97.48)	(2.96)
- สมาชิก	2,845.93	15.94	2,949.12	14.65	(103.19)	(3.50)
- สหกรณ์อื่น	345.56	1.94	339.85	1.69	5.71	1.68
จัดหาสินค้ามาจำหน่าย	1,905.03	10.67	2,181.05	10.84	(276.02)	(12.66)
รวบรวมผลิตภัณฑ์	5,901.62	33.06	7,463.26	37.08	(1,561.64)	(20.92)
แปรรูปผลิตภัณฑ์	72.39	0.41	89.48	0.44	(17.09)	(19.10)
ให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	876.71	4.91	1,102.35	5.48	(225.64)	(20.47)
รวมทั้งสิ้น	17,850.39	100	20,125.81	100	(2,275.42)	(11.31)

ในปี 2562 สหกรณ์บริการดำเนินธุรกิจมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 17,850.39 ล้านบาท ลดลงจากปี 2561 ร้อยละ 11.31 มูลค่าธุรกิจเฉลี่ย 1,487.15 ล้านบาทต่อเดือน โดยธุรกิจสินเชื่อมีมูลค่ามากที่สุด ร้อยละ 33.07 ลดลงร้อยละ 1.63 ของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น เกือบทั้งหมดเป็นการให้สมาชิกกู้ยืม ซึ่งใกล้เคียงกับมูลค่าธุรกิจรวบรวมผลิตภัณฑ์มีมูลค่า คือ ร้อยละ 33.06 ลดลงจากปี 2561 ร้อยละ 20.92 ส่วนที่เหลือร้อยละ 33.87 เป็นมูลค่าธุรกิจรับฝากเงิน จัดหาสินค้ามาจำหน่าย ให้บริการและส่งเสริมการเกษตร และแปรรูปผลิตภัณฑ์

แสดงผลการดำเนินธุรกิจในรอบ 10 ปี (ปี 2553 – 2562) และคาดการณ์ปี 2563

การดำเนินธุรกิจในรอบ 10 ปี (ปี 2553–2562) สหกรณ์บริการมีผลการดำเนินธุรกิจที่สูงขึ้นและลดลงสลับกัน และคาดการณ์ในปี 2563 มูลค่าธุรกิจประมาณ 19,000.74 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 6.48

ฐานะการเงินของสหกรณ์

ประเภทธุรกิจ	ปี 2562		ปี 2561		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2,327.31	10.59	2,278.87	9.7	48.44	2.13
เงินฝากสหกรณ์อื่น	587.88	2.67	420.71	1.79	167.17	39.74
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง	0.22	0.00	0.35	0	(0.13)	(37.14)
เงินลงทุนระยะสั้น	273.38	1.24	87.29	0.37	186.09	213.19
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น-สุทธิ	2,739.19	12.46	3,368.30	14.33	(629.11)	(18.68)
ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ	1,035.92	4.71	757.22	3.22	278.70	36.81
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับสุทธิ	110.28	0.50	142.06	0.6	(31.78)	(22.37)
สินค้าคงเหลือสุทธิ	629.12	2.86	674.45	2.87	(45.33)	(6.72)
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	500.92	2.28	1,407.52	5.99	(906.60)	(64.41)
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	8,204.22	37.31	9,136.77	38.87	(932.55)	(10.21)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินลงทุนระยะยาว	132.24	0.60	149.17	0.63	(16.93)	(11.35)
เงินให้กู้ยืมระยะยาว-สุทธิ	9,464.67	43.05	9,055.15	38.53	409.52	4.52
ลูกหนี้ระยะยาว-สุทธิ	1,495.32	6.80	2,059.22	8.76	(563.90)	(27.38)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	1,885.91	8.58	2,191.90	9.33	(305.99)	(13.96)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	664.09	3.02	708.9	3.02	(44.81)	(6.32)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	140.39	0.64	202.41	0.86	(62.02)	(30.64)
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	13,782.62	62.69	14,366.75	61.13	(584.13)	(4.07)
รวมสินทรัพย์	21,986.84	100	23,503.52	100	(1,516.68)	(6.45)

ประเภทธุรกิจ	ปี 2562		ปี 2561		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
หนี้สินและทุนของสหกรณ์						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ระยะสั้น	668.73	3.04	702.07	2.99	(33.34)	(4.75)
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	58.78	0.27	141.66	0.60	(82.88)	(58.51)
ส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	604.00	2.75	639.23	2.72	(35.23)	(5.51)
เงินรับฝาก	7,219.65	32.84	7,983.27	33.97	(763.62)	(9.57)
ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ค้างจ่าย	6.11	0.03	7.25	0.03	(1.14)	(15.72)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	706.27	3.21	967.79	4.12	(261.52)	(27.02)
รวมหนี้สินหมุนเวียน	9,263.54	42.14	10,441.27	44.43	(1,177.73)	(11.28)
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาว	2,927.51	13.31	4,144.13	17.63	(1,216.62)	(29.36)
เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์	70.47	0.32	141.19	0.60	(70.72)	(50.09)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	859.42	3.91	875.29	3.72	(15.87)	(1.81)
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	3,857.40	17.54	5,160.61	21.95	(1,303.21)	(25.25)
รวมหนี้สิน	13,120.94	59.68	15,601.88	66.38	(2,480.94)	(15.90)
ทุนของสหกรณ์						
ทุนเรือนหุ้น	6,035.43	27.45	5,491.59	23.36	543.84	9.90
ทุนสำรอง	1,618.33	7.36	1,588.10	6.76	30.23	1.90
ทุนสะสมตามระเบียบ ข้อบังคับและอื่นๆ	871.57	3.96	894.70	3.81	(23.13)	(2.59)
กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	(5.12)	(0.02)	(4.37)	(0.02)	(0.75)	17.16
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	60.94	0.28	58.67	0.25	2.27	3.87
กำไรสุทธิหรือการจัดสรร	11.79	0.05	16.92	0.07	(5.13)	(30.32)
(ขาดทุนสะสม)*	(319.95)	(1.46)	(383.01)	(1.63)	63.06	(16.46)
กำไรสุทธิ**	592.91	2.70	239.04	1.02	353.87	148.04
รวมทุนของสหกรณ์	8,865.90	40.32	7,901.64	33.62	964.26	12.20
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	21,986.84	100.00	23,503.52	100.00	(1,516.68)	(6.45)

หมายเหตุ : * ขาดทุนสะสม หมายถึง ผลของขาดทุนสุทธิประจำปีที่เกิดขึ้นกว่าทุนสำรอง

** กำไรสุทธิ หมายถึง ยอดคงเหลือของกำไรที่นำไปชดเชยขาดทุนสะสมแล้ว

ในปี 2562 สินทรัพย์ของสหกรณ์บริการ มีทั้งสิ้น 21,986.84 ล้านบาท ลดลงจากปี 2561 ร้อยละ 6.45 ประกอบด้วย สินทรัพย์หมุนเวียน ร้อยละ 37.31 ส่วนที่เหลือเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ร้อยละ 62.69 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมระยะยาว ร้อยละ 43.05 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น โดยสินทรัพย์แบ่งเป็นส่วนทุนของสหกรณ์ร้อยละ 40.32 และเป็นส่วนของหนี้สิน ร้อยละ 59.68 ซึ่งเป็นหนี้สินหมุนเวียน ร้อยละ 42.14 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับทุนของสหกรณ์

หนี้สินมีจำนวนทั้งสิ้น 13,120.94 ล้านบาท หรือร้อยละ 59.68 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 15.90 ประกอบด้วย หนี้สินหมุนเวียนจำนวน 9,263.54 ล้านบาท หรือร้อยละ 42.14 ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 11.28 และหนี้สินไม่หมุนเวียน 3,857.40 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.54 ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 25.25

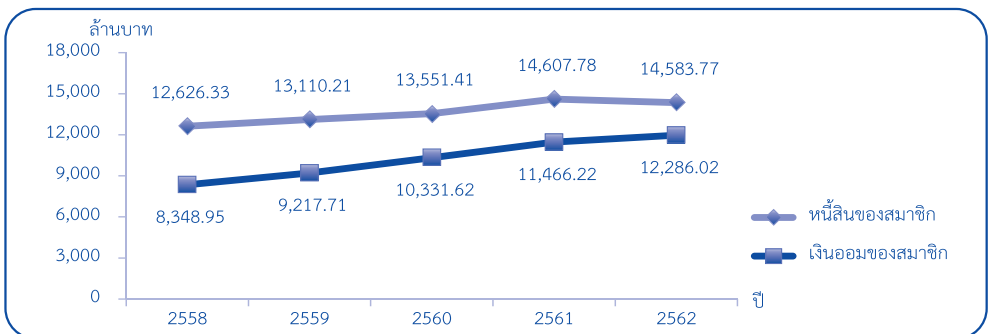
ทุนของสหกรณ์มีจำนวน 8,865.90 ล้านบาท หรือร้อยละ 40.32 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 12.20

ฐานะการเงินของสมาชิก

รายการ	ปี 2562	ปี 2561	เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	ร้อยละ
เงินออมของสมาชิก (ล้านบาท)	12,286.02	11,466.22	819.80	7.15
เงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิก (บาท)	28,698.55	24,364.90	4,333.65	17.79
หนี้สินของสมาชิก (ล้านบาท)	14,583.77	14,607.78	(24.01)	(0.16)
หนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิก (บาท)	34,065.80	31,040.49	3,025.31	9.75
หนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิกมากกว่าเงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิก (บาทต่อสมาชิก)	5,367.25	6,675.59	(1,308.34)	(19.60)

ปี 2562 สมาชิกสหกรณ์บริการมีการสะสมเงินออมไว้กับสหกรณ์จำนวน 12,286.02 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 7.15 เป็นเงินรับฝากสมาชิก ร้อยละ 50.88 และเงินสะสมค่าหุ้น ร้อยละ 49.12 ทำให้มีเงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิกเท่ากับ 28,698.55 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 17.79 ส่วนหนี้สินของสมาชิกมีจำนวน 14,583.77 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 0.16 ทำให้หนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิกเท่ากับ 34,065.80 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 9.75

แสดงการเปรียบเทียบเงินออมและหนี้สินของสมาชิกในรอบ 5 ปี (ปี 2558 – 2562)

ในรอบ 5 ปี (ปี 2558–2562) พบว่า เงินออมของสมาชิกสหกรณ์บริการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี 2558–2561 และสูงขึ้นเล็กน้อยในปี 2562 สำหรับหนี้สินของสมาชิกมีแนวโน้มสูงขึ้นต่อเนื่องทุกปี และเมื่อพิจารณาฐานะการเงินของสมาชิก พบว่า หนี้สินเฉลี่ยของสมาชิกมากกว่าเงินออมเฉลี่ยของสมาชิกต่อเนื่องทุกปี

ผลการดำเนินงาน

รายการ	ปี 2562		ปี 2561		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ/เท่า
รายได้จากการขายและบริการ	9,879.13	95.82	11,906.21	96.33	(2,027.08)	(17.03)
รายได้เฉพาะธุรกิจ	219.08	2.12	219.87	1.78	(0.79)	(0.01)
รายได้อื่น	212.31	2.06	233.60	1.89	(21.29)	(0.18)
รายได้ทั้งสิ้น	10,310.52	100.00	12,359.68	100.00	(2,049.16)	(16.58)
ต้นทุนขาย/บริการ	8,473.86	82.18	10,623.97	85.96	(2,150.11)	(20.24)
ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	489.42	4.75	535.86	4.34	(46.44)	(0.44)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน/อื่นๆ	790.38	7.67	960.81	7.77	(170.43)	(1.60)
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	9,753.66	94.60	12,120.64	98.07	(2,366.98)	(19.53)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	556.86	5.40	239.04	1.93	317.82	1.33 เท่า

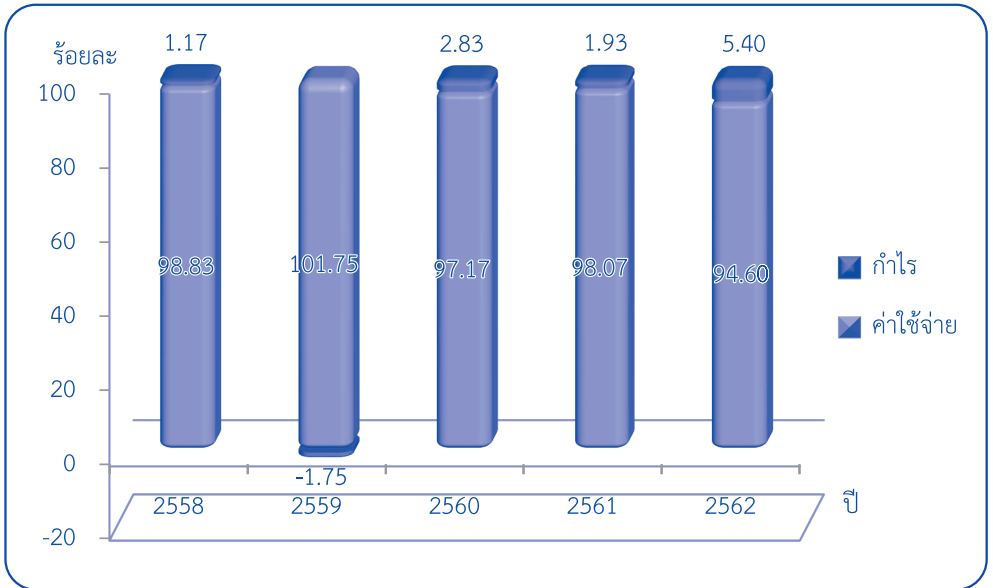
วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน	ปี 2562			ปี 2561		
	จำนวน สหกรณ์	ร้อยละ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวน สหกรณ์	ร้อยละ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
สหกรณ์ที่มีกำไรสุทธิ	596	74.13	636.35	700	70.21	587.04
สหกรณ์ที่ขาดทุนสุทธิ	185	23.01	(79.49)	250	25.08	(348)
สหกรณ์ที่ไม่มีผลการดำเนินงาน	23	2.86	-	47	4.71	-
รวม	804	100	556.86	997	100	239.04

ในปี 2562 สหกรณ์บริการมีรายได้ 10,310.52 ล้านบาท ลดลงจากปี 2561 ร้อยละ 16.58 ประกอบด้วย รายได้จากการขายและบริการ ร้อยละ 95.82 รายได้เฉพาะธุรกิจ ร้อยละ 2.12 และรายได้อื่น ร้อยละ 2.06 ของรายได้ทั้งสิ้น ส่วนรายจ่ายของสหกรณ์มีจำนวน 9,753.66 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 94.60 ของรายได้ทั้งสิ้น ค่าใช้จ่ายลดลงจากปี 2561 ร้อยละ 19.53 ซึ่งเป็นการลดลงของต้นทุนขาย/บริการ ร้อยละ 20.24 ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจลดลง ร้อยละ 0.44 และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานลดลง ร้อยละ 1.60 ของรายได้ทั้งสิ้น

สหกรณ์บริการมีผลกำไรสุทธิประจำปี 2562 จำนวนเงิน 556.86 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.40 ของรายได้ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2561 คิดเป็นร้อยละ 1.33 เท่า หากพิจารณาผลการดำเนินงาน พบว่า สหกรณ์ที่มีผลกำไรสุทธิมีจำนวน 596 แห่ง หรือร้อยละ 74.13 ของสหกรณ์บริการทั้งสิ้น เป็นเงิน 636.35 ล้านบาท สหกรณ์ที่มีผลขาดทุนสุทธิจำนวน 185 แห่ง หรือร้อยละ 23.01 ของสหกรณ์บริการทั้งสิ้น เป็นเงิน 79.49 ล้านบาท และสหกรณ์ที่ไม่มีผลการดำเนินงานจำนวน 23 แห่ง หรือร้อยละ 2.86 ของสหกรณ์บริการทั้งสิ้น เนื่องจากเป็นสหกรณ์จดทะเบียนใหม่ และยังไม่ได้ดำเนินธุรกิจใดๆ

แสดงผลการดำเนินงาน ในรอบ 5 ปี (ปี 2558-2562)

ในรอบ 5 ปี (ปี 2558 – 2562) พบว่า ในปี 2559 สหกรณ์บริการมีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ คือ ร้อยละ 101.75 ส่งผลให้มีผลขาดทุนสุทธิ ร้อยละ 1.75 สำหรับปี 2562 มีอัตราค่าใช้จ่ายต่ำสุด คือ ร้อยละ 94.60 ส่งผลให้สหกรณ์มีอัตรากำไรสุทธิสูงสุดในรอบ 5 ปี

เปรียบเทียบข้อมูลและอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์บริการ

ข้อมูล/อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วยวัด	ปี 2562	ปี 2561
จำนวนสหกรณ์ (ที่รวบรวมได้)	สหกรณ์	804	977
จำนวนสมาชิก	คน	428,106	470,604
ทุนดำเนินงาน	ล้านบาท	21,986.84	23,503.52
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง			
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	1.48	1.97
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.07	0.07
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์	%	12.20	12.79
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	(0.16)	1.57
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	%	6.64	3.21
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์			
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกหนี้	%	14.19	22.69
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.43	0.52
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	2.45	1.04
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	(74.93)	5.09
มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร			
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%	(11.31)	31.41
มิติที่ 4 การทำกำไร			
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท/คน	1,300.76	507.95
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท/คน	28,698.55	24,364.91
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท/คน	34,065.80	31,040.52
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	125.47 เท่า	72.54
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	%	1.90	6.15
4.6 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	%	1.33 เท่า	18.27
4.7 อัตรากำไรสุทธิ *	%	5.64	2.01
มิติที่ 5 สภาพคล่อง			
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.89	0.88
5.2 อัตราหมุนของสินค้า	ครั้ง	2.70	3.24
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า	วัน	135.14	112.77
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	%	85.81	77.31

หมายเหตุ : * อัตรากำไรสุทธิ คำนวณจาก กำไรสุทธิ หารด้วย รายได้จากการขาย/บริการ และคูณด้วย 100

กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
www.cad.go.th โทร. 0-2628-5240-59 ต่อ 4302-4308